

La caixa dels trons es reobre al Pròxim Orient

“És insuportable, encara fa olor de sang.” Un hora després del primer atac suïcida comès des que Hamàs assumí el Govern palestí fa una miqueta més de tres setmanes, Asher continuava commogut. La seva botigueta de cigarets i refrescs, situada només a 10 metres del restaurant de menjar ràpid on es va immolar el kamikaze de la Jihad Islàmica –i que va matar nou persones i en va ferir seixanta–, quedà miraculosament intacta. Un dels seus empleats, però, va resultar ferit. “Em sento malament, però no podem fer res. Crec que, mentre visqui, aquest conflicte no té solució. A ells els agrada aquest país, a nosaltres també. I ningú no està veritablement disposat a compartir-lo”, va assegurar l’israelià Asher.

Les seves paraules serveixen per representar l’obscur carreró de difícil sortida a què torna a estar abocat el conflicte del Pròxim Orient. Hamàs, impàvid davant el boicot internacional que se li apropa, s’afanya a justificar i defensar l’atemptat. “No som una gran potència amb capacitat per afrontar els avions i els míssils de l’ocupació”, va dir el nou ministre de l’Interior palestí, Saed Se-yam. “Però la nostra gent té la voluntat i el dret a defensar-se tant com pugui contra l’arrogància de l’ocupació.”

El seu posicionament no deixa de ser ambivalent. Per una banda, l’organització radical s’ha abstenut de llançar atacs contra Israel en virtut de la “calma” segellada per la majoria de les faccions palestines al febrer del 2005. Però, per l’altra, els seus dirigents donen suport políticament a atemptats com els del dilluns 17 d’abril i es neguen a canviar el seus plantejaments tal com demana la comunitat internacional: reconeixement d’Israel, renúncia a la lluita armada i acceptació del acord previst signat per l’Autoritat Nacional Palestina (ANP).

El moment tampoc no és propici per als interessos dels islamistes. El seu

L’atemptat suïcida del passat 17 d’abril a Tel Aviv ha revifat el conflicte entre Israel i Palestina, que des de feia alguns mesos avançava per la via diplomàtica. Hamàs defensa la massacre com a dret legítim contra l’ocupació, mentre Israel medita una reacció proporcional i, fins i tot, l’opció d’atacar les institucions de l’ANP. La guerra oberta truca a les portes del Pròxim Orient.

ministre d’Exteriors, Mahmud Zahar, es troba en plena gira pels països àrabs a la recerca de finançament per suplir l’aixeta tancada d’Europa, els EUA i altres països com el Japó. L’Iran ha promès a Zahar 100 milions de dòlars; l’Aràbia Saudita també ha deixat entreveure la seva ajuda econòmica, i Qatar, propera aturada al viatge del canceller, podria fer el mateix. Però cap govern àrab –amb l’excepció de l’Iran i Síria– vol veure’s acusat de finançar activitats terroristes. I si l’Iran acaba esdevenint l’únic suport econòmic dels palestins, destaca l’analista polític d’Haaretz, Dany Rubenstein, el Govern de Hamàs

“quedarà aïllat i vinculat a allò que el president nord-americà George W. Bush anomena l’eix del mal”.

La Jihad Islàmica, autora dels últims sis atemptats dins d’Israel, té provats vincles financers i diplomàtics amb l’Iran. Com el país dels aiatol·làs, disposa d’un exèrcit de setanta homes i dones suïcides llestos per immolar-se a Israel, segons va anunciar la setmana passada. I tot plegat, just en un moment en què el president iranià, l’ultraconservador Mahmud Ahmadinejad, està a l’ull de l’huracà pel contenciós nuclear i les seves reiterades crides a esborrar Israel del mapa.

El primer ministre israelià, Ehud Olmert, va reaccionar responsabilitzant Hamàs de l'atemptat. Entre els seus caps de seguretat s'està plantejant la possibilitat d'incloure els membres del Govern palestí com a objectius militars, com ja va ocórrer abans que Hamàs donés suport a la treva. "Hamàs va declarar l'alto el foc no perquè canviés la seva ideologia sinó per la força amb què els va colpejar l'exèrcit", assegura a EL TEMPS el general retirat i assessor de seguretat de Kadima, Isaac ben Israel. "Mentre no repreneu el terrorisme, no els tocarem, però si continuen donant-li su-

port i es neguen a arrestar els terroristes, per exemple de la Jihad Islàmica, tornaran a ser considerats objectius militars." Inclouen aquestes paraules el primer ministre Ismail Haniyeh? "Si està involucrat en terrorisme, sens dubte", afirma.

La setmana passada Ehud Omert rebutjà la possibilitat de llançar una ofensiva contra els dirigents de Hamàs o una invasió a gran escala a dins dels territoris. Potser afectà la seva decisió les recomanacions del veterà "colom" de Kadima, Simon Peres, qui aprofità la sessió inaugural del Parlament israelià per demanar als diputats

que evitin d'empènyer els palestins cap a l'extremisme. El mateix dia de l'atac de Tel Aviv, Peres va tindre a més la valentia de defensar la negociació amb l'ANP en lloc de les mesures unilaterals propugnades per Olmert a fi de delimitar les fronteres d'Israel abans del 2010.

Però si els atacs palestins es reobren, no es pot descartar l'ofensiva contra els capitosts de Hamàs. La prova, potser, seran les declaracions de l'ambaixador israelià davant les Nacions Unides. Dan Gillerman va qualificar de "declaració de guerra" la reacció de Hamàs a l'atemptat de la Jihad Islàmica i va incloure l'Iran i Síria com a part de la mateixa amenaça.

A falta de mesures més contundents, el gabinet de ministres israelià aprovà la revocació de la ciutadania i la residència israeliana a tots els diputats i parlamentaris de Hamàs que la tenen. Una mesura que es pot interpretar com un primer pas per despollar-los de la seva fràgil "immunitat".

Mentrestant, desafiament d'una i altra banda, l'única veu conciliadora continua sent la del president palestí, Mahmud Abbas. El rais va condemnar l'atemptat, el qual va qualificar de "menyspreable" i "contrari als interessos palestins". La seva posició, no obstant això, ja no compta per a ningú. Israel continua considerant-lo irrellevant i Hamàs es nega a canviar els seus plantejaments envers la defensa de la "resistència" armada. Per aquesta raó, la setmana passada Al-Fatà tornà a rebutjar l'ofertament dels islamistes per sumar-se a un govern de coalició, la seva única sortida per temperar la pressió internacional.

El mite de la pau, que tant palestins com israelians deixaren d'invocar a les seves darreres campanyes electorals, ha quedat només com a patrimoni de Mahmud Abbas. Entre altres raons perquè no li resta cap capital polític per oferir als seus ciutadans. El rais està perdent fins i tot el respecte del seu poble. La prova és que, després de condemnar l'atemptat de Tel Aviv, va rebre amenaces de més d'una milícia palestina perquè es retractés de les seves paraules.

*Ricardo Mir
Jerusalem*